TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Helsinki 1.6. 2016/ra

EDUSKUNTA
Perustuslakivaliokunta

asia: U 13/2016vp ECRIS

kuultava: tietosuojavaltuutettu

Pyydettynä lausuntonani esitän kunnioittavasti;

Oikeusperusteesta

Asiassa on kysymys eurooppalaisten tuomioiden tietokannan osalta kahdesta asiasta;

a) luodaanko keskitetty vai hajautettu järjestelmä (eri vaihtoehtoja on esitetty)

b) mikä olisi ehdotetun keskitetyn sormenjälkirekisterin oikeusperusta.

Käytössäni olleen asiakirjan nro 9376/16 (Progress report) 11-kohdan mukaan tällaisen keskitetyn sormenjälkirekisterin perustaminen ja muut siihen liittyvät seikat huomioituina EU:n Asetus – ei direktiivi – olisi soveltuva oikeudellinen instrumentti. Seuraavana olevassa kohdassa (12-kohta) todetaan puolestaan, ettei nyt käsiteltävänä oleva direktiiviluonnos voi olla ehdotetun keskitetyn ECRIS -järjestelmän oikeusperusteena. Kohdassa 14 todetaan, että tarvitaan lisätyötä oikeudellisten ja teknisten asioiden osalta.

Postiosoite: PL 800 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9. 6 krs Helsinki
Puhelin: 029 56 66700
Telefax: 029 56 66735
s-posti: tietosuoja@om.fi
kotisivut: www.tietosuoja.fi

Näin ollen oikeusministeriön perusmuistiossa OM2016-00119 esitetty oikeusperuste on valitun toteutustavan, eli keskitetyn EU-rekisterin johdosta uudelleen arvioitava.

Suomen kannasta

Suomi kannattaa sekä hajautettuja, että keskitettyjä ratkaisuja (!) niin, että keskitettyyn eurooppalaiseen kolmannen maan kansalaisia koskeva sormenjälkirekisteriin tallennettaisiin myös alfanumeeriset tiedot.

Toisaalta Suomi katsoo, että neuvotteluissa tulee pyrkiä siihen, että päätös rikosrekisteritietojen luovuttamisesta tulee tehdä siinä jäsenvaltiossa, jonka rikosrekisteritiedoista on kyse, myös siinä tapauksessa, että sormenjälkien vertailun verifiointi tehtäisiin EU-tasolla. Tämä kanta vastaa julkisuuslaissa omaksuttua ”pyyntö (sitten kun keskitetty järjestelmä osoittaa tietojen löytyvän Suomesta) – harkinta – luovutus -systeemiä” ja on siksi mielestäni perusteltu ottaen myös huomioon järjestelmään liittyvät tietosuoja- ja tietoturvahaasteet.

Muissa tällaisia eurooppalaisia rekistereitä koskevissa Asetuksissa on mukana myös järjestelmän tietoturvaan, rekisteröityjen henkilötietojen suojaan ja järjestelmän valvontaan liittyviä säännöksiä. Näiltä osin pidän Suomen kantaa siitä, että (direktiivi-)ehdotuksen jatkovalmistelussa tulee pyrkiä varmistamaan, että direktiiviehdotuksen tietosuojaa ja tietoturvaa koskevat säännökset ovat asianmukaiset, perusteltuna.

Totean kuitenkin jälleen kerran, että jokainen valittavista vaihtoehdoista tulee haastamaan myös tietosuojavaltuutetun toimiston resurssit**. Siihen liittyvistä taloudellisista vaikutuksista ei ole oikeusministeriön perusmuistiossa valitettavasti sanaakaan**.

Suomi esittää, että jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä noudatettaisiin esimerkiksi tietojen tallennusaikojen (poistoajat) osalta. **Pidän tätäkin Suomen kantaa perusteltuna.**

Lopuksi viittaan aiemmin asiassa lausumaani ja edellä esittämääni järjestelmän oikeusperusteen osalta (kts perusmuistion s. 2(5)

Reijo Aarnio
tietosuojavaltuutettu

Postiosoite: PL 800 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9. 6 krs Helsinki
Puhelin: 029 56 66700
Telefax: 029 56 66735
s-posti: tietosuoja@om.fi
kotisivut: www.tietosuoja.fi